

že obžalovaný i ve příčině opatření matrací konal různé cesty a pochůzky, za které mohl žádati odškodnění. Podle tohoto odůvodnění neopírá nalézací soud sprostující výrok jen o úvahu, že obžalovaný použil svěřených mu peněz jen v okamžité tísní, nýbrž vedle toho i o úvahu, že se obžalovaný vůbec vzhledem k déle trvajícimu styku s Dr. S-ým a vzhledem k různým úsluhám, učiněným Dr. S-ému, mohl domnívati a právem očekávati, že Dr. S. vše uzná a nebude činiti námitky proti oné svémocné, avšak jen přechodné dispošici s penězi; kromě toho nabyt nalézací soud i přesvědčení, že se obžalovaný pokládal za oprávněna, uplatňovati proti Dr. S-ému nárok jednak na odměnu za peněžité výhody, které tento jeho zásluhou a pomocí získal, jednak na odškodnění za různé cesty a pochůzky, které obžalovaný ve věci, o niž jde, konal. Nejde však o zpronevěru, má-li pachatel důvodně za to, že vlastník svěřené věci nebude činiti námitky proti jeho dispošici s věcí svěřenou, nebo pokládá-li se důvodně za oprávněna, si ji podržeti, na př. z důvodu vzájemné pohledávky, a svou vzájemnou pohledávku uplatniti (sb. n. s. čís. 2496); ba podle okolností případu může se pachateli vědomí o materiální bezprávnosti zadržení nebo přivlastnění svěřené věci nedostávati i tehdy, když tu nebylo podmínek započtení jeho vzájemné pohledávky podle ustanovení občanského zákona (sb. n. s. čís. 2200). Zmateční stížnost nenapadá vůbec onu část důvodů, v níž dochází výrazu řečené právní stanovisko, nýbrž snaží se jen zvrátiti předpoklad nalézacího soudu, že byl obžalovaný v dotčené době jen v okamžité tísní. Podle toho, co shora řečeno, je však jisto, že jsou již ony nenapadené úvahy nalézacího soudu o sobě způsobilé, vyloučiti subjektivní vinu obžalovaného ve směru zločinu podle § 183 tr. zák. Bylo proto zmateční stížnost jako bezdůvodnou zamítnouti.

Čís. 3312.

Zjištění a posouzení předpokladů promlčení trestného činu jest v řízení porotním přikázáno nikoli porotcům, nýbrž výhradně porotnímu soudu, jemuž jest se při tom řízení všeobecnými průvodními pravidly § 258 tr. ř.; porotní soud může uznati na promlčení a vynésti proto rozsudek sprostující i tehdy, když porotci zodpověděli otázku viny kladně.

Náhrada ve smyslu § 229 b) tr. zák. je pojmem odlišným od pojmu náhrady škody ve smyslu § 187 tr. zák. zejména potud, že trestné činy uvedené v tomto §, stávají se beztrestnými jen tehdy, když pachatel napraví dříve, než o jeho provinění zví soud nebo jiná vrchnost, v š e c h n u š k o d u, vzešlou z jeho skutku, kdežto k promlčení trestného činu stačí po případě, nahradil-li pachatel škodu j e n z č á s t i, za předpokladu, že tak učinil podle své možnosti (podle svých sil) a že se náhrada stala až do vynesení rozsudku soudem nalézacím.

(Rozh. ze dne 31. října 1928, Zm I 596/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jako porotního soudu v Litoměřicích ze dne 25. května 1928, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle § 170 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc odkázal na soud první stolice, by o ní v rozsahu zrušení znova jednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného napadá rozsudkový výrok, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu ve smyslu § 170 tr. zák., důvody zmatečnosti podle čís. 10 a) a 10 b) (správně jen čís. 10 b) § 344 tr. ř., pokud jím bylo vysloveno, že se trestný čin stěžovatelův nestal promlčením beztrestným. Rozsudek výslovně zjišťuje, že pětiletá doba promlčecí uplynula, a zdají se jeho úvahy poukazovati k tomu, že porotní soud shledal splněnými také ostatní zákonné podmínky promlčení (§ 227—229 tr. zák.) až na jedinou výjimku náhrady ve smyslu § 229 písm. b) tr. zák. Podle rozsudkových důvodů nebylo totiž prokázáno, že škoda způsobená trestným činem stěžovatelovým byla nahrazena, zejména netvrdil prý to nikdy ani stěžovatel. Než ani z prohlášení, které učinil zástupce poškozené pojišťovny po skončeném průvodním řízení, že se pojišťovna s obžalovanými vyrovnala a že proto odstupuje od trestního řízení, nelze podle rozsudku dovozovati, že škoda byla ve smyslu § 229 písm. b) tr. zák. nahrazena. Zmateční stížnosti nelze přiznati úspěchu, pokud se snaží dovoditi, že škoda byla stěžovatelem nahrazena úplně. Je tomu tak především, pokud zmateční stížnost vychází důsledně z předpokladu, že zástupce pojišťovny výslovně prohlásil, že škoda je nahrazena a že pojišťovna nečiní proti obžalovanému (stěžovateli) žádných dalších nároků, neboť podle záznamu v tom směru vzhledem k ustanovení § 271 tr. ř. výhradně směrodatného jednacího protokolu mělo řečené prohlášení jen onen doslov, v němž je uvedeno v rozsudku. Mínil-li zmateční stížnost dále, že, měl-li soud v otázce náhrady škody pochybnosti, mohl to zjistiti buď dotazem na soukromého účastníka nebo soudním smírem ze dne 2. srpna 1928, vytýká vlastně neúplnost řízení, což však je formálně přípustné jen v rámci uplatňování důvodů zmatku podle čís. 5 § 344 tr. ř. Zmateční stížnost se však tohoto zmatku ani číselně nedovolává, ani se v ní netvrdí, že stěžovatel nebo jeho obhájce při hlavním přelíčení navrhli, by průvodní řízení bylo v tom neb onom směru doplněno. Pokud jde o smír, bylo doplnění řízení nemožným vzhledem k tomu, že hlavní přelíčení v této trestní věci bylo konáno ve dnech 21. až 25. května 1928, kdežto smír, správně jeho vyhotovení, připojené teprve ke zmateční stížnosti, je datováno až dnem 4. srpna 1928. Tím méně lze se arci dovolávati obsahu tohoto smíru, a další listiny, přiložené rovněž teprve ke zmateční stížnosti, připsu pojišťoven »F.« a »V.« ze dne 2. srpna 1928, teprve v rámci řízení zrušovacího; bráníť tomu nepřipustnost novot v tomto období řízení, vyplývající z předpisu § 288 čís. 3, 346 tr. ř. Zjištění a posouzení předpokladů, směrodatných pro řešení

otázky promlčení trestného činu, jest v řízení porotním přikázáno nikoli porotcům, nýbrž výhradně porotnímu soudu (rozh. čís. 2062, 2644 sb. n. s.), jemuž jest se při tom řídit všeobecnými průvodními pravidly, nastíněnými v § 258 tr. ř. V obor této skutkově zjišťovací činnosti porotního soudu náleží i výklad prohlášení zástupce pojišťovny, takže nelze nic namítati proti tomu, neshledal-li porotní soud v prohlášení samotném spolehlivý podklad pro výrok, jímž by byl stěžovatele sprostil z obžaloby podle § 317 tr. ř. již před tím, než byly porotcům dány otázky. Věcně však dlužno zmáteční stížnosti přisvědčiti, neboť porotní soud rozhoduje samostatně o otázce promlčení, zejména také potud, že mu lze uznati na promlčení a vynésti v důsledku toho rozsudek sprostňující, také tehdy, zodpověděli-li porotci otázku viny kladně (rozh. č. 2062 sb. n. s.). Tak tomu bylo i v souzeném případě; oné své povinnosti učinil porotní soud plně zadost tím, že otázku, zda trestný čin stěžovatelův je promlčen, řešil teprve v rozsudku. Z posavadních úvah je zjevné, že zmáteční stížnosti nelze přiznati oprávnění, pokud se snaží dovoditi, že rozsudek je nesprávným zejména i právně mylným proto, že nedospívá k závěru, že škoda, způsobená trestným činem stěžovatelovým, byla (úplně) nahrazena. Naproti tomu nelze neuznati, že se rozsudek jeví v témž ohledu po jiné stránce právně mylným neb aspoň právně pochybným. Podle § 229 tr. zák. prospívá promlčení jen tomu, kdo dal také (§ 229 písm. b) tr. zák.), pokud toho dopouští povaha zločinu, podle své možnosti («nach seinen Kräften») náhradu. Jak patrné, je tato náhrada pojmem zcela odlišným od pojmu náhrady škody ve smyslu § 187 tr. zák., zejména potud, že trestné činy, uvedené v tomto § stávají se beztrestnými jen tehdy, když pachatel napraví dříve, než o jeho provinění zví soud nebo jiná vrchnost, všechnu škodu, vzešlou z jeho skutku, kdežto k promlčení trestného činu stačí po případě, nahradil-li pachatel škodu jen z části, ač ovšem za předpokladu, že tak učinil podle své možnosti (podle svých sil) a že se náhrada stala až do vynesení rozsudku soudem nalézacím (rozh. čís. 1505, 2718, 2841 sb. n. s.). Napadený rozsudek není sice v dotyčné části svých úvah zcela jasný, než okolnost, že je v něm důsledně řeč o náhradě škody, dovoluje souditi, že při řešení otázky, zda vyhověl stěžovatel zákonným podmínkám promlčení také poskytnutím náhrady ve smyslu § 229 b) tr. zák., vycházel porotní soud jednak ze skutkového předpokladu, že stěžovatel nedal úplnou náhradu, zároveň však ze zřejmě mylného právního názoru, že podmínkou promlčení jest úplná náhrada škody. Dlužno proto přisvědčiti zmáteční stížnosti, pokud výslovně namítá, že právní názor porotního soudu je mylným také proto, že soud nezjistil, že obžalovaný nahradil škodu podle možnosti. Vycházejíc ze správného právního nazírání bylo soudu uvažovati, zda ve vyrovnání, jak bylo učiněno, lze spatřovati náhradu podle sil (§ 229 b) tr. zák.) a bylo mu přesně zjistiti, zda jsou splněny i ostatní podmínky promlčení. Bylo proto zmáteční stížnosti vyhověti a zrušiti napadený výrok rozsudkový jako zmátečný nejen co do viny, nýbrž i co do trestu, zrušiti zároveň též veškeré další s ním související výroky rozsudkové. Stalo se tak za souhlasu generálního prokurátora podle § 5 zákona ze dne 31. pro-

since 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 již při poradě neveřejné vzhledem k tomu, že v rozsudku ani v jeho rozhodovacích důvodech nejsou zjištěny skutečnosti, jež by bylo při správném použití zákona položití nálezu za základ (§§ 288 čís. 3, 346 tr. ř.), takže k rozhodnutí zrušovacího soudu ve věci samé ještě dojíti nemůže a je naopak zjevno, že se nelze obejít bez nařízení nového hlavního přelíčení.

Čís. 3313.

Pokud je zboží z vlaku vyhozené a ve stohu ukryté v dosahu a disposiční moci správy dráhy (§ 171 tr. zák.); jest činnost toho, kdo ono zboží jiným vyhozené ve stohu ukryl, podřaditi skutkové podstatě podle § 174 II a) tr. zák. či §§ 185, 186 tr. zák.?

Nevyhovění návrhu na výslech svědka není zmatkem čís. 4 § 281 tr. ř., měl-li nalézací soud po ruce protokol o zodpovědném výslechu svědka před divisním soudem, i jeho výpověď, již učinil jako svědek v souzené trestní věci, a byly-li oba protokoly za souhlasu obžalovaného při hlavním přelíčení přčteny.

Nalézací soud není vázán na přesvědčení divisního soudu, který rozhodl o vině spolupachatelově, nýbrž jest oprávněn na základě výsledku řízení nalézacím soudem provedeného učiniti si o trestných činech, obžalovaným spáchaných, samostatné a neodvislé přesvědčení.

Bída vyvíňuje ve smyslu § 2 g) tr. zák. jen, je-li jí pachatel ohrožen bezprostředně na životě vlastním nebo své rodiny (neodolatelné donucení).

(Rozh. ze dne 2. listopadu 1928, Zm II 196/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 24. února 1928, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 174 II a), c), 179 tr. zák., zamítl, pokud napadla rozsudkové výroky I 1 a 3. Naproti tomu jí vyhověl, pokud čelila proti výroku I 2 — krádež z 11. ledna 1927, — zrušil napadený rozsudek v této části a důsledkem toho i ve výroku o trestu a výrocích s tím souvisejících a věc vrátil soudu prvé stolice, by o ní v rozsahu zrušení znova jednal a rozhodl, přihlížeje při tom k nezrušeným částem výroku o vině obžalovaného.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti čís. 4, 5 a 10 § 281 tr. ř. Zmatečnost podle čís. 4 spatřuje v tom, že byly zamítnuty důkazní návrhy obhájcovy při hlavním přelíčení. Stížnost je bezdůvodna. Obhájce navrhl především, by byl slyšen jako svědek Jaromír M. za účelem zjištění, v čem pozůstávala činnost obžalovaného Vladislava Š-a,